

8. Ивченко О. С. Ответственность за эвтаназию по уголовному законодательству зарубежных стран (сравнительно правовой анализ) / О. С. Ивченко // Юридическая наука и практика.

Хоменко С.О.,

студентки гр. БП-15 факультету підприємництва та права

Київського національного університету

технологій та дизайну.

Науковий керівник: доцент Коваль О.М.

КОНТРАБАНДА НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПОКАРАННЯ ЗА ДАНИЙ ЗЛОЧИН НА ЗРІЗІ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ В УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВІ

Загальновідомим є факт збільшення масштабів неконтрольованого обігу наркотичних засобів, зростання їхнього незаконного виробництва, попиту й обігу. Виявлені при цьому антисоціальні тенденції зумовили необхідність застосування на національному і міжнародному рівнях відповідної системи контролю. Основні види наркотичних засобів, що найчастіше виявляються в Україні, – це рослинні наркотики місцевого виробництва: макова соломка і похідні з конопель. Україна сьогодні є країною транзиту наркотичних засобів і нового ринку збуту для наркоділків. Під виглядом нових лікарських препаратів можуть ввозитись і наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори. Є нормативні документи, регламентуючий перелік наркотичних засобів і список, що постійно оновлюється Комітетом з контролю за наркотиками при Міністерстві охорони здоров'я України. До цього переліку включаються всі наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, що перебувають під міжнародним контролем.

Наркотичні засоби – це включені до Переліку речовини природного чи синтетичного походження, препарати, рослини, які становлять небезпеку для здоров'я населення у разі зловживання ними (маріхуана, гашиш, макова соломка, кокаїн, героїн та ін.).

Відповідальність за скоєння контрабанди наркотичних засобів, настає за ст. 305 ККУ. Законодавець спеціально виділяє контрабанду наркотичних засобів. Це – злочин підвищеної суспільної небезпеки, який зазіхає на суспільні відносини, що забезпечують установлений державою порядок виготовлення наркотиків, їх переміщення через митний кордон України та охорону здоров'я населення.

1. Контрабанда наркотичних засобів тобто їх переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з конфіскацією наркотичних засобів що були предметом контрабанди.

2. Ті самі дії, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, а також якщо предметом цих дій були особливо небезпечні наркотичні засоби звичайні наркотичні засоби, у великих розмірах, караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією наркотичних засобів, що були предметом контрабанди, та з конфіскацією майна.

3. Контрабанда наркотичних засобів, вчинена організованою групою, а також якщо предметом контрабанди були наркотичні засоби, в особливо великих розмірах, карається позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років із конфіскацією наркотичних засобів, що були предметом контрабанди, та з конфіскацією майна.

Великі й особливо великі розміри наркотичних засобів, - це кількісні параметри предмета контрабанди. Згідно з приміткою до ст. 305 ці розміри визначаються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони здоров'я. При вирішенні питання про розміри предмета даного злочину необхідно керуватися Таблицями невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів. Наприклад, великим розміром визнається така кількість наркотичних засобів: героїну - від 1 до 10 г, гашишу (анаші) - від 40 до 500 г, кокаїну - від 1 до 15 г, макової соломи висушеної - від 1 до 5 кг, макової соломи невисушеної - від 5 до 25 кг. Відповідно кількість наведених видів наркотиків, що перевищує верхню межу великого розміру, визнається особливо великим розміром. Таблиці розмірів узгоджено з таблицями (та їх списками) наркотичних засобів.

Місця приховування, що найчастіше використовуються контрабандистами. При контрабанді героїну. Використовують батарейки живлення, газові й аерозольні балони, фото, відео й аудіокасети. За допомогою пульверизатора наркотик наноситься на поверхню аркушів паперу, які потім пресують. Запаковані в поліетиленовий пакет зашивають під прокладку валіз як ущільнювачі. Фальшиві шматки мила (пресують і запаковують у фірмове упакування). При контрабанді кокаїну. Ховають у подвійному дні дорожніх валіз і сумок. Схованки виготовляють із двох жерстин, розмір яких залежить від периметра валізи, після закладення наркотику їх ретельно скріплюють між собою і ховають у м'яких каркасах валіз. Кокаїн також ховають у банках з-під соків, кави, пива, скриньках, касетах фотографій "Полароїд".

Перевезення наркотиків пасажирями, які приховали їх усередині свого тіла. Наркотики закладаються в презервативи, гумові напальники тощо, зав'язують шовковою ниткою, змазують вазеліном і ковтають. Часто приймають велику кількість зміцнюючих засобів та препаратів для зменшення кислотності шлунка. Один професійний "ковтальник" у шлунку може перевезти до 500 г "зілля".

Приховування з використанням порожнин тіла. Наркотики запаковуються так само, як і при ковтанні, але в цьому випадку загортаються в спеціальну чорну плівку підвищеної еластичності і після цього змащуються. Потім це закладення, найчастіше циліндричної форми, вміщується або в пряму кишку.

Контрольовані постачання наркотичних засобів (ст. 317 МКУ). Відповідно до законів України митні органи з метою виявлення джерел і каналів незаконного обігу наркотичних засобів, осіб, які беруть участь у цьому, разом з іншими державними органами (підрозділами), що мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність, можуть використовувати метод контрольованого постачання зазначених засобів, речовин і прекурсорів. Порядок проведення контрольованої поставки визначається МКУ і відповідним нормативно-правовим актом спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у галузі митної справи, МВС України, СБ України, спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону України, погодженим із Генеральною прокуратурою України та Міністерством юстиції України. Поняття контрольоване постачання вперше було визначено *Конвенцією ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 грудня 1988 р.* Метою проведення контрольованого постачання є вжиття таких заходів, щоб визнати кримінальними злочинами дії осіб, які беруть участь у здійсненні правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів. Конвенція ООН підписана Україною 16 березня 1989 р. у м. Відні та відповідно до постанови Верховної Ради УРСР ратифікована 25 квітня 1991 р. Контрольоване постачання є заходом протидії незаконному переміщенню через митний кордон України наркотичних засобів. Законом України "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними" від 15 лютого 1995 р. № 62/95-ВР встановлено, що ДМСУ та державні органи (підрозділи), які мають право здійснювати оперативно-розшукову діяльність, з метою виявлення джерел і каналів незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, осіб, які беруть участь в цьому, в кожному окремому випадку за домовленістю з відповідними органами іноземних держав або на підставі міжнародних договорів України можуть

використовувати метод контрольованого постачання, тобто допускають під контролем і оперативним наглядом цих органів ввезення в Україну, вивезення з України чи транзит через її територію наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Підставою для здійснення контрольованого постачання наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів є інформація про їх незаконне переміщення, а також інформація, отримана в рамках ведення оперативно-розшукових справ щодо зайняття особою чи групою осіб наркобізнесом. Ст. 305 ККУ передбачає кримінальну відповідальність за незаконне переміщення через митний кордон України, тобто переміщення поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Об'єкт правопорушення – встановлений порядок переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів через митний кордон України. Об'єктивна сторона – переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів через митний кордон поза митним контролем або переміщення таких предметів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю. Правопорушення вважається закінченим з моменту фактичного незаконного переміщення наркотичних засобів, через митний кордон України. Суб'єкт відповідальності – громадяни і посадові особи, що здійснили такі дії. Суб'єктивна сторона-злочину характеризується прямим умислом.

Порядок проведення контрольованого постачання визначається Інструкцією про порядок проведення контрольованого постачання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженою спільним наказом від 14 серпня 1995 р. ДМСУ, МВС, СБУ, Держкомкордоном та зареєстрована у Мін'юсті України. Інструкцією регулюються заходи, що здійснюються підрозділами МВС, СБУ та Держкомкордону України, яким надано право займатися оперативно-розшуковою діяльністю (далі – оперативні підрозділи), та митними органами України з метою протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у випадках, коли можливі організація та проведення операції з використанням методу контрольованого постачання, для виявлення каналів нелегального переміщення наркотиків, затримання осіб, причетних до їх незаконного обігу, а також для вилучення самих засобів і речовин. Рішення про використання методу контрольованого постачання в системі митних органів України приймаються ДМСУ. У разі прийняття рішення про використання цього методу кримінальна справа щодо особи, яка здійснює незаконний обіг наркотичних засобів та психотропних речовин, не порушується, а про прийняте рішення ДМСУ негайно повідомляє органи прокуратури. Фактичні результати контрольованого постачання можуть

бути підставою для порушення кримінальної справи і використовуватися сукупно з іншими доказами у справі. Про результати проведення контрольованого постачання повідомляють Генеральну прокуратуру України або відповідних прокурорів.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України // Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III.
2. <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/024/302.php>
3. Закон України "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними" від 15 лютого 1995 р. № 62/95-ВР
4. Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин від 20 грудня 1988 р.
5. Інструкція про порядок проведення контрольованого постачання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затверджена спільним наказом від 14 серпня 1995 р. ДМСУ, МВС, СБУ, Держкомкордоном та зареєстрована у Мін'юсті України.
6. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552).